

Motion till riksdagen 2012/13:Sf212

av **Caroline Szyber och Roland Utbult (KD)**

Uppgivenhetssymtom

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barn med uppgivenhetssymtom.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en flyktingbarnskommission bör tillsättas.

Motivering

Enligt Migrationsverket fanns det vid 2011 års slut 56 stycken barn med uppgivenhetssymtom, vanligen kallade apatiska flyktingbarn. Antalet ökade betydligt mellan 2010 och 2011. Det är barn som slutat äta och dricka och måste sondmatas för att överleva. Deras verklighet är fruktansvärd, de har avskärmat sig från den och blivit onåbara. Vårdande läkare har funnit tidiga psykiska och somatiska störningar hos dessa barn. För några år sedan förekom det uppgifter om simulering, manipulering och i vissa fall förgiftning av barnen. Detta har dock inte kunnat styrkas i något enda fall. Enligt en rapport från Rädda Barnen beror de apatiska barnens tillstånd istället på traumatiska upplevelser före flykten. Dessa barn har i många fall bevittnat grova vålds- och sexövergrepp på sina mödrar och andra släktingar. I nästan hälften av fallen har barnen sett någon död eller någon dödas.

De utvisningar av apatiska barn som har skett och som fortfarande kan ske är inte acceptabla, inte minst mot bakgrund av att vården för dessa barn är mycket bristfällig i hemländerna. Utvisningar av apatiska barn strider mot barnkonventionens skrivningar om barns rättigheter. Därför finns det anledning att se över på vilket sätt barnkonventionen kan få en starkare ställning i utlänningslagen. Det kan exempelvis ske genom att barnkonventionen inkorporeras i svensk lag. Det skulle med säkerhet leda till att fler barn med uppgivenhetssymtom skulle få uppehållstillstånd i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Dessutom anser vi att en flyktingbarnskommission ska tillsättas som får i uppgift att bringa klarhet i vad som har hänt med de apatiska barn som tidigare har utvisats. Det saknas adekvat vård i flera länder som dessa barn har utvisats till. Sverige har ett ansvar även för människor som utvisas och tvingas lämna landet. Ansvar för medmänniskor slutar inte vid nationsgränserna. Därför kan vi inte utvisa människor och sedan blunda för vilka konsekvenser det får för enskilda. Och om det kan tänkas att Sverige har brustit i det ansvaret är det viktigt att vi följer upp vad som hänt och använder den kunskapen för att få vägledning inför beslut som ska fattas framöver.

Socialförsäkringsutskottet noterar i betänkande 2011/12:SfU10 att Socialstyrelsen under 2009 genomförde en studie om barn med uppgivenhetssymtom i asylsökande familjer. Anledningen var uppgifter om att antalet barn med uppgivenhetssymtom återigen hade ökat. Studien gjordes för att få en uppfattning om hur stort problemet är samt för att bedöma hur Socialstyrelsen ska arbeta vidare med frågan. Studien visade inte att antalet barn med uppgivenhetssymtom blivit fler. Däremot kunde Migrationsverkets siffror tyda på att antalet barn som befinner sig i riskzonen för att utveckla uppgivenhetssymtom hade ökat. Socialstyrelsen uppdaterade därefter sina rekommendationer i syfte att bl.a. tydliggöra landstingens ansvar för att genomföra hälsoundersökningar inklusive hälsosamtal för nyanlända asylsökande och deras familjer. Socialförsäkringsutskottet ville betona vikten av att frågan uppmärksammas men var inte då berett att föreslå ett tillkännagivande om att bl.a. inrätta en flyktingbarnskommission.

Mot bakgrund av de nya uppgifter som kommit sedan Socialstyrelsens studie och utskottets betänkande behövs det förnyad kunskap och konkreta åtgärder för att förbättra situationen för barn som drabbats av eller riskerar att drabbas av uppgivenhetssymtom. Hela familjers situation måste naturligtvis beaktas. Vi anser därför att en flyktingbarnskommission bör inrättas.

Stockholm den 21 september 2012

Caroline Szyber (KD)

Roland Utbult (KD)